

[A. C. Mortensen.]

end at faa Rentenedsættelse, men man tør jo nok antyde, at Folk dernede i Sydvestjylland trænger saa vist haardere til at faa Rentenedsættelse.

At det er uheldigt for Kreditforeningsobligationernes Kurser, at de giver saa store Laan, det viser jo ogsaa Fakta. Den Kommission, jeg før omtalte, oplyser, at der i og for sig ikke er noget at sige til de Laan, som Kreditforeningen i Viborg har givet, men Den vest- og sønderjydske Kreditforening har givet urimelig store Laan, og det viser sig da ogsaa, at Kurserne paa deres Obligationer altid staaer forholdsvis lavt, der er ikke den tilstrækkelige Tillid. Ser vi paa Kurserne fra i Gaar, saa staaer Kurserne paa 4 pCt.s Obligationer for Viborg Kreditforening i 81¼ medens Den vest- og sønderjydske Kreditforenings Obligationer staaer i 77¼. Det er klart, at Grunden her er, at der ikke er tilstrækkelig Tillid, det indvirker paa Kurserne, og det turde være et Vidnesbyrd om, at det vil være en Fordel, at der bliver den bedst mulige Sikkerhed for Obligationerne i den kommende Tid.

Desværre kommer man efter det foreliggende Forslag ikke overalt helt bort fra Konkurrence mellem Kreditforeningerne, det gælder nemlig Grundejerkreditforeningen i Herning og Jydske Husmandskreditforening. Disse to Foreninger har hidtil konkurreret i hele Jylland om at give Laan i Ejendomme uden for de egentlige Købstæder, hvortil der ikke hører væsentligt Landbrug, og hvor Vurderingen ikke har været over 16 000 Kr. Der er saaledes her en meget skarp Konkurrence, og det viser sig da ogsaa, at Kreditforeningerne har lidt ret betydelige Tab i de senere Aar paa de Ejendomme, hvor der har været denne Konkurrence. Nu foreslaas det efter Indstilling fra Kommissionen, at alle Ejendomme, hvor Ejendomsskylden ikke overstiger 8 000 Kr., skal være forbeholdt Jydske Husmandskreditforening, og alle Ejendomme, hvor Ejendomsskylden er over 12 000 Kr., skal være forbeholdt Grundejerkreditforeningen i Herning, men at der vedbliver at være Konkurrence mellem de to Foreninger for de Ejendommers Vedkommende, hvis Ejendomsskyld er mellem 8 000 Kr. og 12 000 Kr. Det er beklageligt, hvis man skal fortsætte paa denne Maade; jeg vilde have fundet det rimeligere, om man havde sagt, at Jydske Husmandskreditforening giver Laan i Ejendomme op til 12 000 Kr., og Grundejerkreditforeningen i Herning giver Laan i Resten, men jeg ved, der er forhandlet meget i Kommissionen om dette

Spørgsmaal, og at man paa Grund af de mange Interesser ikke har kunnet komme det nærmere, saa det vil formodentlig ogsaa her i Rigsdagen blive vanskeligt at komme det nærmere.

Et andet Led i Bestræbelserne for at opnaa en mere nøgtern Laaneudmaaling er den foreslaaede Ændring af Reglerne om Valg af Vurderingsmænd. I Øjeblikket er det saadan, at Interessenterne i Kreditforeningerne, det vil sige Laantagerne, vælger de Vurderingsmænd, som skal vurdere Ejendommene til Laan, og de vælger ogsaa den Repræsentant, som skal besigtige Ejendommen og gøre Indstilling om, hvor stort Laanet skal være. Disse Folk vælges paa 4 til 6 Aar ad Gangen. Naar man nu ved, at Laantagerne næsten altid staaer og gerne vil have det størst mulige Laan, og at Vurderingsmændene, naar deres Valgperiode udløber, gerne vil genvælges, saa kan man forstaa, om der bliver taget visse Hensyn her — det er jo menneskeligt —, saaledes at man kommer op paa en lidt rigelig høj Vurdering. Det søger man at komme bort fra ved Lovforslaget, idet det siges, at det i Fremtiden skal være Kreditforeningsdirektionerne, der udnævner Vurderingsmændene, dog saaledes, at hvor det i Øjeblikket er Interessenterne, der vælger dem, skal de, jeg tror i de kommende 15 Aar, have Lov til at vælge den ene, men i hvert Fald den anden skal udnævnes af Direktionerne, og saa skal Repræsentanten ikke være den, der besigtiger Ejendommen og gør Indstilling om Laanets Størrelse.

Nej, i Fremtiden skal Ejendommen besigtiges af et Medlem af Kreditforeningsdirektionen, en fast ansat Tjenestemand eller en Vurderingsinspektør, og for at gøre disse Folk uafhængige foreslaas det, at de skal være pensionsberettigede. Her er i øvrigt det eneste Spørgsmaal, hvor de 4 Politikere, der var Medlemmer af Kommissionen, ikke var enige. Der sad 4 Medlemmer af dette Ting i Kommissionen, de nuværende Ministre Jørgen Jørgensen og Fisker samt de ærede Medlemmer Hr. Brorsen og Hr. Fibiger, og de 2, nemlig Ministrene Jørgen Jørgensen og Fisker, er med i den Indstilling, der gaar ud paa, at det ikke skal være Repræsentanten, der besigtiger Ejendommen i Fremtiden, medens de ærede Medlemmer Hr. Brorsen og Hr. Fibiger holder paa, at Repræsentanten vedblivende skal besigtige Ejendommen og gøre Indstilling om Laan. Man mener vel sagtens, at dette baade er billigere og mere praktisk, og deri har man antagelig Ret, men det er et Brud paa det Princip, der